

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Криворізький навчально-науковий інститут

МАТЕРІАЛИ

III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**ПРАВОВА НАУКА І ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ
В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ, ПОРОДЖЕНИХ
РОСІЙСЬКОЮ ВОЄННОЮ АГРЕСІЄЮ: ТЕОРІЯ,
ПРАКТИКА, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

19 травня 2023 року

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**КРИВОРІЗЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ІНСТИТУТ**

**«ПРАВОВА НАУКА І
ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ
СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ, ПОРОДЖЕНИХ
РОСІЙСЬКОЮ ВОЄННОЮ АГРЕСІЄЮ: ТЕОРІЯ,
ПРАКТИКА, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

**МАТЕРІАЛИ
ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

19 травня 2023 року

м. Кропивницький – м. Кривий Ріг

Редакційна колегія:

голова редакційної колегії – завідувач кафедри загальноправових дисциплін факультету № 3, к.ю.н., доцент, підполковник поліції Іванов І.І.
заступник голови редакційної колегії – начальник відділу організації наукової роботи, д.ю.н., доцент Буга Г.С.

члени редакційної колегії:

професор кафедри соціально-гуманітарних та загальноправових дисциплін факультету № 1 КННІ ДонДУВС д.ю.н., професор Зозуля Є.В.

професор кафедри загальноправових дисциплін факультету № 3 д.ю.н., професор Стецюк Б.Р.

доцент кафедри соціально-гуманітарних та загальноправових дисциплін факультету № 1 КННІ ДонДУВС к. пед. н. Зінченко В.М

Правова наука і державотворення в Україні в умовах сучасних викликів, породжених російською воєнною агресією: теорія, практика, перспективи розвитку: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Кропивницький – м. Кривий Ріг, 19 травня 2023 року). Кропивницький : ДонДУВС, 2023. 436 с.

Збірник містить тези доповідей учасників III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Правова наука і державотворення в Україні в умовах сучасних викликів, породжених російською воєнною агресією: теорія, практика, перспективи розвитку», яка відбулася 19 травня 2023 року на базі Донецького державного університету внутрішніх справ.

Збірник розраховано для наукових та науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, наукових установ, здобувачів вищої освіти та практичних працівників, а також тих, хто цікавиться проблемами сучасного державотворення та правотворення в умовах воєнної агресії РФ проти України.

Матеріали доповідей подаються в авторській редакції.

УДК 342: 001(477) (043.2)

теорії та історії держави і права факультету морського права, доктор юридичних наук, професор

ДУБОВА Катерина – Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, доцентка кафедри адміністративного та конституційного права факультету морського права, кандидатка юридичних наук

ЗВІТНОСТІ ПРАВОВООХОРОННИХ ОРГАНІВ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВІЙСЬКОВОЮ АГРЕСІЄЮ ПРОТИ УКРАЇНИ

ГОЛОВЧУК Віталій – Донецький національний університет імені Василя Стуса, старший викладач кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права, кандидат юридичних наук

378

РОЛЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ У ЗАХИСТІ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ

МАНЖУЛА Андрій – Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, професор кафедри права та правоохоронної діяльності, доктор юридичних наук, професор

382

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ ВІЙСЬКОВИХ ПОСАДОВИХ ОСІБ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ПРИЛІПКО Максим – Міжнародна Академія управління персоналом, аспірант

386

СЕКЦІЯ VI. ВИЩА ОСВІТА В УМОВАХ СУЧАСНОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ. СУЧАСНА ПОЛІЦЕЙСЬКА ОСВІТА: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ

389

ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ, ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ У НЕЛІНГВІСТИЧНОМУ ВНЗ

БРАТАНИЧ Ольга – Державний університет економіки і технологій, доцентка кафедри міжнародних відносин, кандидатка педагогічних наук, доцентка

389

ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЛЬОТНІЙ АКАДЕМІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ДАНИЛКО Оксана – Льотна академія Національного авіаційного університету, керівниця центру забезпечення якості вищої освіти, кандидатка педагогічних наук, доцентка

ТЕРНАВСЬКА Тетяна – Льотна академія Національного авіаційного університету, методистка відділу ліцензування та акредитації центру забезпечення якості вищої освіти, кандидатка

393

ДАНИЛКО Оксана

Льотна академія Національного авіаційного університету, керівниця
центру забезпечення якості вищої освіти,
кандидатка педагогічних наук, доцентка

ТЕРНАВСЬКА Тетяна

Льотна академія Національного авіаційного університету, методистка
відділу ліцензування та акредитації центру забезпечення якості вищої
освіти, кандидатка педагогічних наук, доцентка

ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЛЬОТНІЙ АКАДЕМІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Визнання права здобувачів вищої освіти на побудову індивідуальної освітньої траєкторії є одним із актуальних завдань державної освітньої політики України. Зокрема, у ст. 1 Закону України “Про освіту” зазначено, що: “Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб’єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін (освітніх компонентів) і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план” [2].

Запровадження індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти (далі – здобувач ВО) в Льотній академії Національного авіаційного університету (далі – Академія) дає можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, враховувати академічну успішність за дисциплінами вільного вибору, результати навчання за результатами реалізації програм академічної мобільності та перерахуванням результатів навчання, здобутих шляхом неформальної/інформальної освіти.

Так, згідно зі ст. 10, п. 5 Закону України “Про вищу освіту”, на основі навчального плану у визначеному закладом вищої освіти порядку для кожного здобувача вищої освіти розробляються та затверджуються індивідуальні навчальні плани на кожний навчальний рік. Індивідуальний навчальний план формується за результатами особистого вибору здобувачем вищої освіти дисциплін в обсязі, не меншому за встановлений цим Законом, з урахуванням вимог освітньої програми щодо вивчення її обов’язкових компонентів. Індивідуальний навчальний план є обов’язковим для виконання здобувачем вищої освіти [1].

В Академії індивідуальний навчальний план здобувача ВО формується або на кожен рік (як правило, для освітнього ступеня (далі – ОС) бакалавра, магістра), або на весь період навчання (як правило, для ОС доктора філософії) з урахуванням обов'язкових навчальних дисциплін, а також особисто обраних здобувачем ВО вибіркових дисциплін, які мають загальний обсяг за весь період навчання здобувача ВО певного (ОС) не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС з підготовки здобувача ВО за освітньою програмою [5].

Формування переліків вибіркових дисциплін та їх обрання здобувачами ВО в Академії здійснюється на засадах прозорості та студентоцентризму, що передбачає заохочення здобувачів ВО до ролі автономних та відповідальних суб'єктів освітнього процесу, створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів ВО, зокрема, надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії та побудови освітнього процесу на основі взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу, з урахуванням наявних фінансових, матеріально-технічних, кадрових та інших ресурсів Академії.

Вибіркові навчальні дисципліни формуються робочою групою випускової кафедри під керівництвом її завідувача та гаранта відповідної освітньої програми й складаються з переліку *рекомендованих й альтернативних дисциплін*.

Перелік рекомендованих випусковою кафедрою вибіркових дисциплін формується, виходячи з потреб та побажань усіх стейкхолдерів та задля унеможливлення ситуації, коли з якихось причин здобувач ВО не набере необхідної кількості кредитів в частині освітніх компонент вибіркової складової.

Альтернативні дисципліни можуть формуватися наступними шляхами:

1. На основі запропонованих здобувачу ВО дисциплін вільного вибору будь-якої освітньої програми Академії, будь-якого освітнього ступеня (але не вищим за той, який зараз опановує здобувач ВО) відповідно до Положення про порядок та умови вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Льотної академії Національного авіаційного університету [5].

2. Шляхом реалізації програм освітньої академічної мобільності та подальшого перезарахування її результатів відповідно до Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти в Льотній академії Національного авіаційного університету [3].

Право на академічну мобільність реалізується здобувачем ВО Академії на підставі міжнародних і внутрішніх договорів про співробітництво між Академією та закладами-партнерами, міжнародних і

внутрішніх програм і проєктів, а також може бути реалізоване учасниками академічної мобільності за власною ініціативою, за умови позитивного рішення керівника Академії, прийнятого на підставі подання та індивідуального запрошення від іноземного закладу освіти (наукової установи) та інших механізмів.

Для освітньої академічної мобільності обов'язковим є визначення закладами-партнерами в партнерському договорі переліку і змісту освітніх компонентів, порядку вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін), обсягу навчального навантаження, опису оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома, форми та змісту академічної довідки або інших аналогічних документів, де зазначаються результати академічної мобільності.

Реалізація програми академічної мобільності полягає у діяльності Академії спільно з іншим українським або іноземним закладом-партнером, спрямованій на забезпечення прав українських та іноземних учасників освітнього процесу на академічну мобільність протягом визначеного часу на підставі договору з іншим українським або іноземним закладом-партнером на умовах і в порядку, визначених Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти в Льотній академії Національного авіаційного університету [3].

3. Перезарахуванням результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти відповідно до Положення про визнання у Льотній академії Національного авіаційного університету результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти [4].

Перезарахування результатів навчання – це процес визнання компетентностей та результатів навчання, набутих у неформальній чи інформальній освіті. В Академії можуть визнавати результати неформального та/або інформального навчання осіб, які:

- здобувають вищу освіту в Академії за певною освітньо-професійною/освітньо-науковою програмою;
- переводяться з іншого закладу освіти (наукової установи) до Академії, з однієї освітньо-професійної/освітньо-наукової програми на іншу в межах Академії;
- поновлюються до складу здобувачів освіти Академії.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в установленому порядку в системі формальної освіти, а комісія з визнання результатів неформального та/або інформального навчання присвоює часткові або повні професійні кваліфікації в тому числі і на базі неформальної та інформальної освіти.

Таким чином, індивідуальна освітня траєкторія здобувача ВО в Академії є комплексним поняттям, що залежить від якості процедур реалізації здобувачем ВО права вільного вибору та організації освітнього процесу в Академії загалом. У загальному вигляді індивідуальна освітня траєкторія є поняттям, що відбиває сутнісний напрям здобувача ВО в освітньому просторі, де за різних умов організації освітнього процесу можливі різні сценарії визначення даної траєкторії. Тому її імплементація є одним з найактуальніших напрямів удосконалення освітнього процесу у вищій школі.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 01.05.2023).
2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 01.05.2023).
3. Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти в Льотній академії Національного авіаційного університету. URL: https://sfa.org.ua/images/docs/Polozhennia_academichnu_mobilnist_zdobuv.pdf (дата звернення: 02.05.2023).
4. Положення про визнання у Льотній академії Національного авіаційного університету результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. URL: https://sfa.org.ua/images/docs/Polozhennia_formalna_informalna_osvita.pdf (дата звернення: 02.05.2023).
5. Положення про порядок та умови вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Льотної академії Національного авіаційного університету. URL: https://sfa.org.ua/images/docs/Pologennya_Vibir_Disciplin.pdf (дата звернення: 02.05.2023).